

KUŞ GRİBİNİN HORTLADIĞI DÖNEMDEYİZ!

Gecikmenin bedeli ağır

Dünya Sağlık Örgütü, kuş gribinin insanlara bulaşıp salgına dönüşmesi halinde 100 milyon kişinin hayatını kaybedebileceği uyarısında bulundu

Ege Üniversitesi'nde gerçekleştirilen "Avian İnfluenza-Kuş Gribi ve Çevre" konulu çalışma, kuş gribinde erken teşhis ve sağlık kuruluşlarına erken başvurunun çok önemli olduğunu, gecikmenin bedelinin ağır olacağını gösterdi.

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Fethi Doğan'ın danışmanlığında Çevre Bilimleri Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Ali Cenk Doğru tarafından gerçekleştirilen çalışma, kuş gribinde erken teşhisin çok önemli olduğunu gösterdi. Dünya Sağlık Örgütü'nün Asya'da görülen kuş gribinin insanlara bulaşıp salgına dönüşmesi halinde 100 milyon kişinin yaşamını yitirebileceği uyarısında bulunduğunu belirten Ali Cenk Doğru, "Küreselleşme nedeniyle birkaç haftada salgın bütün dünyaya yayılabilecek" dedi.

Kuş gribinin başta hindi ve tavuklar olmak üzere kanatlı hayvanları etkileyen ve bu hayvanlarda ölüme neden olan bir hastalık olduğunu ifade eden Doğru, "Hastalık etkeni bir virüstür. Influenza A olarak adlandırılır ve insanlarda gribe neden olan virüslerden farklıdır. Avian Influenza, uluslararası bir problemdir. Kanatlı sürülerinde çok hızlı yayılır, kontrolü oldukça zordur ve bir ülkeden diğerine bulaşma eğilimi yüksektir. Kanatlılarda tedavisi yoktur ve ölümle seyreder. Ayrıca düşük düzeyde olsa da insanları etkileme potansiyelinde olması diğer önemli bir konudur. Hastalık göç eden su kuşları ile bir ülkeden diğerine ve göç yollarındaki tüm bölgelere taşınmaktadır. Bu kuşlar genellikle hastalıktan etkilenmemekte ve özellikle dışkılarıyla çevreye saçtıkları virüs, evcil kanatlılar için bir bulaşma kaynağı olmaktadır" diye konuştu.

➤ 2006'ya girerken yaşanan kuş gribi salgını Türkiye ekonomisi üzerinde etkili olmuştu. TOBB) yönetimi, sağlık ve ekonomik anlamda ciddi sıkıntılara yol açan kuş gribi için acil çağrıda bulunmuş, 14 Ocak 2006'da Ekonomik Sorunları Değerlendirme Kurulu (ESDK) "kuş gribi" gündemiyle toplanmış, bir dizi önlem alınmıştı. Bu yıl da bu önlemlerin devam etmesi öneriliyor.

GRİP AŞILARI KUŞ GRİBİ İÇİN KORUYUCULUK SAĞLAMAZ

Türkiye'de saptanan H5N1 virüs tipinin hindi ve tavuklar için yüksek düzeyde hastalık gücüne sahip özellik taşıdığını açıklayan Doğru, "Bu hastalık insanlardan ziyade, tavuk ve hindiler için önemlidir. Asya'da 1997 yılından bu yana kanatlılarda devam eden ve yaklaşık 20 ülkenin etkilendiği H15N hastalığında toplam 65 insan hayatını kaybetmiştir. İnsanlara bulaşma düzeyi oldukça düşüktür. Direkt olarak hasta hayvanlarla temas eden kişilere bulaşır. Risk grubundaki insanlar, kümeste çalışan bakıcılar, kanatlı kesimhanelerinde kesim aşamasında çalışanlar ve veteriner hekimlerdir" dedi.

İnsanlarda kullanılan grip aşılarının içinde kuş gribi virüsü bulunmadığını kaydeden Doğru, "Bu nedenle grip aşısı H15N için bir koruma sağla-

➤ Yürek burkan sahneler yaşamamak için ESDK'da alınan önlemlerin sıkı sıkıya uygulanması gerekiyor.

maz. İnsanlara bulaşmada en büyük tehlike hayvanlarla yakın temasta bulunmaktır. Kanatlı hayvanların salya, burun akıntısı, boğaz akıntısı, dışkı gibi materyallerine, hayvan leşlerine çıplak elle asla temas edilmemelidir. Ölen kanatlı hayvanlar yakılmalı veya derince açılan çukurlara gömülmeli, üzerlerine sönmemiş kireç dökülmelidir. Kuş gribi olduğu veya kuş gribinden öldüğü doğrulanmış hayvanlarla koruyucu önlem almadan temas eden kişiler, hekim önerisiyle önleyici tedavi almalıdırlar" diye konuştu.

TÜRKİYE İHRACATINI ETKİLİYOR

Hatırlanacağı üzere 2006'ya girerken yaşanan kuş gribi salgını Türkiye ekonomisi üzerinde etkili olmuştu. 2005 yılı itibarıyla 2,5 milyar dolarlık bir hacme ulaşan kanatlı sektörü, tam da Avrupa Birliği ülkelerine ihracat yapacakları bir dönemde art arda gelen krizlerle büyük bir sarsıntı yaşamış, sektörde yüzbinlere varan kişi bundan etkilenmişti. Beyaz et sektöründe yaşanacak yeni bir yıkımın, dolaylı olarak sektöre bağlı çalışan, yem sanayi, toptancı, ulaşım sektörü, küçük işletmelerde de bir milyonu aşkın insanı aileleriyle birlikte olumsuz etkileme ihtimali bulunuyor.

Kuş gribi olaylarının gündeme geldiği günlerde, sektörel değerlendirmeleri gözlem altına alan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) yönetimi, sağlık ve ekonomik anlamda ciddi sıkıntılara yol açan kuş gribi için acil çağrıda bulunmuş, 14 Ocak 2006'da Ekonomik Sorunları Değerlendirme Kurulu (ESDK) "kuş gribi" gündemiyle toplanmış, bir dizi önlem alınmıştı. 2007 başında da benzer olayların yaşanmaması için alınan önlemlerin kesintisiz hassasiyetle uygulanması gerekiyor.

➤ GRİP SALGINI KAYGISI

Dr. Abdülkerim Köroğlu

Bu yıl olağanüstü bir sıcaklıkla karşı karşıyayız. Aralık ayında bile bahar havası yaşadık. Buna aldanmayıp, önümüzdeki günlere hazırlıklı olmak ve sağlığımıza dikkat etmek durumundayız. Çünkü, Sinop İl Sağlık Müdürü Dr. Abdülkerim Köroğlu, her yıl milyonlarca insanı yatağa düşüren grip salgını tehlikesinin kapıda olduğunu söyledi. Dr. Köroğlu, grip salgınlarının Türkiye'de kasım ve mart ayları arasında görüldüğünü ve özellikle yılbaşından sonra artış gösterdiğini belirterek, vatandaşları tedbirli olmaları konusunda uyardı. Grip konusunda yaşlılar, bebekler ve hamile kadınlar, kalp, şeker ve böbrek hastaları ile astım ve kronik bronşitlilerin daha çok risk altında olduğunu hatırlatan Dr. Köroğlu, gribin özellikle yaşlılarda ölüme varabilen ciddi sonuçları olduğunu kaydetti.

VÜCUT DİRENCİNİN DÜŞMESİNİ ÖNLEYİN

Gribin bulaşmayı takiben 1-3 günde üşüme, titreme, ateş, halsizlik, kırgınlık, iştahsızlık, boğaz ve baş ağrısı, yaygın kas ve eklem ağrıları, bulantı, genizde dolgunluk ve akıntı, gözlerde yanma kızarıklık, burun akıntısı gibi belirtilerle ortaya çıktığını belirten Dr. Köroğlu, "Gripten korunmanın en iyi yolu, vücut direncinin düşmesini önlemektir. Bu nedenle mevsime uygun giysiler giyilerek, bol su içeren gıdaların tüketilmesi gerekmektedir. Taze sebze ve meyve tüketilmesi, hastalarla yakın temasta bulunulmaması gerekir" diye konuştu.
Dr. Köroğlu, kolayca yayılabilmesi sebebiyle topluma ağır faturalar çıkaran gripten korunmanın başlıca yolunun, vücut direncinin düşmesini önlemek olduğunu, bunun için stres ve gerginlikten kurtulmak gerektiğini sözlerine ekledi.

➤ TÜRK İNSANI KAHVALTI FAKİRİ

Sağlık Bakanlığı'nın beslenme alışkanlıklarını belirlemek için yaptığı ankete göre, Türk halkının kahvaltı fakiri olduğu ortaya çıktı. Kahvaltı, tütün ve kahve tüketiminin yaygınlaştığı 16. yüzyıldan sonra "tütün altı", "çubuk altı", kahve altı" ve "safralı" gibi deyimlerle de ifade edilmeye başlandı. 20. yüzyıl başlarında kaleme alınan Kamus-ı Türki sözlüğüne göre kahvaltı, "Esasen aç karna kahve içmek için kahveden evvel yenen muhtasar (kısa, az) yemek. Yemek vaktinin gayrinde ve sofra haricinde tepsi ile çıkarılıp yenen şey, muhtasar ve mahazar (hazır bulunan) yemek" şeklinde tanımlanıyor. Bununla birlikte değişik tarihi eserlerde adı geçen çayır peyniri, dil peyniri, salamura beyaz peynir, tulum peyniri ve tuzsuz tereme peynirinin Osmanlı kahvaltı kültüründe yüzyıllardır var olan lezzetler olduğu biliniyor.

SÜTÜ İÇERSEK, BAZEN İÇİYORUZ!

Bugün ise gelinen noktada, Sağlık Bakanlığı'nın toplumun süt ve süt alışanlıkları ile kahvaltı alışkanlıklarını belirlemek için yaptığı anket sonuçlarına göre kadınların yüzde 17'si her gün, yüzde 32,55'i de bazen süt içiyor. Erkeklerin ise sadece yüzde 10.87'sinin her gün süt içtiği belirlenirken, genel olarak bakıldığında vatandaşların yüzde 51,39'nun hiç süt içmediği ortaya çıktı. Çocuklarda kahvaltı yapma alışkanlığı anketlerine göre de vatandaşlardan yüzde 68'nin çocuğuna her gün kahvaltı yaptırdığı, yüzde 22,35'inin ise bazen kahvaltı yaptırdığı tespit edildi. Anket sonuçlarına göre, yetişkinlerde kahvaltı yapanların oranının yüzde 55,45 olduğu ortaya çıktı. Kahvaltı yapmayı sevmeyenlerin oranı ise kadınlarda yüzde 13,68, erkeklerde 15,57 olarak belirlendi. Anketlere göre emeklilerin yüzde 26,67'sinin, işsizlerin de yüzde 18,18'inin kahvaltıda sadece çorba içtiği öğrenildi.